Gemeente Amstelveen

Signed By: Poppens, T. <t.poppens@amstelveen.nl>
11/02/2025 12:26:03 CET
ID: edd2b11a-5bfa-49aa-94b0-e92accfe77d6
Auth: Scribble

Signed By: Winthorst, H.H. <b.winthorst@amstelveen.nl>
11/02/2025 12:09:54 CET
ID: edd2b11a-5bfa-49aa-94b0-e92accfe77d6
Auth: Scribble

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	Z24-133484	
Voorstel van:	college van burgemeester en wethouders	**Behandelend ambtenaar:** Renée van Vlaardingen/Paul van Welzenis 06-1870 9708 r.van.vlaardingen@amstelveen.nl Sociale Voorzieningen
Datum:	11 februari 2025	
Portefeuillehouder:	wethouder Marijn van Ballegooijen	

Onderwerp
Beleidsplan schuldhulpverlening 2025 – 2028, "Van stress naar kracht: integrale schuldhulp in Amstelveen."

Raadsbesluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:
Het beleidsplan schuldhulpverlening 2025 -2028, "Van stress naar kracht: integrale schuldhulp in Amstelveen." vast te stellen. Hierin wordt het volgende besloten:

1. De schuldhulpverlening heeft de volgende doelstellingen:
   a. Problematische schulden zoveel mogelijk voorkomen (preventie).
   b. Betalingsachterstanden zo vroeg mogelijk signaleren (vroegsignalering).
   c. Problematische schulden duurzaam oplossen (integrale schuldhulpverlening).

2. De looptijd van gemeentelijke schuldenregelingen en Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP) is verkort van 36 naar 18 maanden. Hiermee wordt de begeleidingsperiode ook korter. We passen de begeleiding en coaching hierop aan en volgen de uitgangspunten van de menselijke maat: inwoners voelen zich gezien, gehoord en geholpen.

3. We continueren de volgende ondersteuning die is ontwikkeld sinds 2021, namelijk:
   a. aanpak voor vroegsignalering van betalingsachterstanden in samenwerking met vaste lasten leveranciers;
   b. schuldhulpverlening op maat voor Zelfstandigen zonder personeel (ZZP-ers) en andere ondernemers, kwetsbare jongeren en volwassenen.

4. Een financiële meerjarige invulling conform de recapitulatie in het raadsvoorstel die past binnen de kaders van de bestaande meerjarenbegroting met inachtneming van:
   a. een incidentele nog nader te bestemmen ruimte van € 165.000 in 2025 en € 120.000 in 2025;
   b. incidentele beleidsintensiveringen tot en met 2026 vanuit CUP-middelen (afgerond € 0,4 mln.) waarbij besluitvorming over de eventuele voortzetting en borging na 2026 kan plaatsvinden na de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

Samenvatting
Met de uitvoering van het vorige beleidsplan schuldhulpverlening 2021 – 2024 is veel nieuwe hulpverlening in gang gezet. In de eerste plaats is de vroegsignalering van schulden samen met vaste lasten leveranciers uitgegroeid tot een onmisbaar onderdeel van onze schuldhulpverlening. We hebben verder schuldhulpverlening op maat ontwikkeld voor ZZP-ers en andere ondernemers, kwetsbare jongeren en kwetsbare volwassenen. Deze ondersteuning blijkt in een behoefte te voorzien en biedt een aanpak op maat die past bij hun situatie.

De komende periode zetten wij in op continuïteit. In het beleidsplan 2025 – 2028 bieden we duidelijkheid aan inwoners door de ondersteuning te continueren die we hebben opgestart in de periode 2021 t/m 2024.

Doel
Schulden en gebrek aan perspectief kunnen een oorzaak zijn van langdurige stress. Als deze zorgen langere tijd aanhouden, kan dat leiden tot ergere problemen en sociale uitsluiting. We blijven dan ook onze integrale hulp doorontwikkelen en verbeteren om schulden duurzaam op te lossen. Via begeleiding en coaching bevorderen we gezond financieel gedrag, zodat inwoners zich structureel beter kunnen redden. We houden rekening met de leefsituatie van de inwoner en gevolgen van levensgebeurtenissen zoals verlies van werk en echtscheiding en de effecten die dit kan hebben op de mentale weerbaarheid. We werken hierin samen met andere teams in het sociaal domein.

We zetten preventief aanbod in om de drempel te verlagen en om schulden te voorkomen. We vinden het belangrijk dat inwoners weten waar ze terecht kunnen en kunnen rekenen op deze dienstverlening. We bieden ook hier continuïteit in het aanbod van financiële cafés, hulp van vrijwilligers bij de financiële administratie, en budgetlessen op scholen.

Prestatie
Dit beleidsplan is een uitwerking van doelstelling 3 "Inwoners ervaren zo min mogelijk financiële belemmeringen" uit de Nota Sociaal Domein 2023 – 2026. In de Nota Sociaal Domein zijn de volgende doelstellingen opgenomen die (mede) door de uitvoering van schuldhulpverlening worden gerealiseerd:

1. Inwoners worden zo goed mogelijk geïnformeerd en zoveel mogelijk behoed voor financiële belemmeringen;
2. Inwoners zijn zo financieel zelfredzaam als mogelijk is;
3. Inwoners met betalingsachterstanden zijn zo vroeg mogelijk in beeld en krijgen begeleiding aangeboden. Inwoners met financiële belemmeringen ontvangen laagdrempelige praktische ondersteuning.

In de Nota Sociaal Domein 2023-2026 zijn de volgende indicatoren voor schuldhulpverlening opgenomen:

1. Het aantal succesvolle contacten naar aanleiding van meldingen in een gegeven jaarvolgt ten minste het landelijk gemiddelde (18% in 2022 van de meldingen vroeg-signalering).

2. Van de succesvol uitgestroomde inwoners meldt 75% zich binnen vijf jaar niet opnieuw voor schuldhulpverlening.

Sinds 2021 is vroegsignalering een wettelijke verplichting. De capaciteit in team schuldhulpverlening is hiervoor uitgebreid, en dit continueren we.

Er is extra capaciteit ingezet om maatwerk te bieden aan ondernemers, kwetsbare jongeren en kwetsbare volwassenen (GGZ). Die kunnen we met inzet van de CUP middelen continueren tot en met 2026. Het college zal in de Perspectiefnota een voorstel doen voor de voortzetting van deze activiteiten vanaf 2027.

Voorgeschiedenis en context

Sinds 1995 voert Amstelveen schuldhulpverlening uit in eigen beheer met een team schuldhulpverleners van de afdeling Sociale Voorzieningen. Gemeenten voeren sinds 2012 de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) uit. Door deze wet hebben gemeenten de verplichting om inwoners met schulden te helpen en ze hebben een regierol in het voorkomen en oplossen van (problematische) schulden bij inwoners.

De Wgs is een kaderwet waarin gemeenten de ruimte hebben om binnen de kaders een eigen aanpak te formuleren. Dit betekent dat de toegankelijkheid van de schuldhulpverlening sterk kan verschillen per gemeente. Meerdere landelijke partijen zoals de Nationale Ombudsman, maar ook de commissie Sociaal Minimum vinden dit onwenselijk.

Het landelijke plan 'Basisdienstverlening Schuldhulpverlening' is een reactie op deze constateringen. Het plan heeft tot doel de dienstverlening aan inwoners effectiever te maken en leidt tot een hulpaanbod dat toegankelijker is en in iedere gemeente bestaat uit minimaal dezelfde elementen. In maart 2024 is dit plan gelanceerd door het kabinet, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de branchevereniging voor financiële hulpverleners Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) en de vereniging van directeuren in het sociaal domein Divosa.

Wij zullen gebruik maken van deze ontwikkeling om onze dienstverlening verder te verbeteren. Voor een groot deel werken we al volgens deze uitgangspunten. In de "Basisdienstverlening Schuldhulpverlening" is onder andere opgenomen dat gemeenten hun aanbod toespitsen op ondernemers en jongeren zodat op maat op specifieke kenmerken van deze doelgroepen wordt ingespeeld.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Gemeenten voeren sinds 2012 de Wgs uit. Hierin is vastgelegd dat de gemeenteraad voor een periode van ten hoogste vier jaar een (beleids)plan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan haar inwoners.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

De gemeenteraad beslist over de mate waarin we vroegsignalering inzetten. Vroegsignalering is een wettelijke verplichting, maar gemeenten krijgen ruimte om dit lokaal in te vullen. We zetten voor vroegsignalering gespecialiseerde medewerkers in. We kunnen zo effectief persoonlijk contact met de inwoner leggen om ergere problemen te voorkomen.

De gemeenteraad kan ook keuzes maken in de doelgroepen waarvoor extra maatwerk wordt ingezet. Dit geldt ook voor het aanbod van preventie.

Verminderen van de inzet heeft als consequentie dat je inwoners minder goed kan ondersteunen, wat ook negatieve consequenties heeft voor de participatie, gezondheid en kinderen in deze

huishoudens. Minder inzet op schuldhulpverlening kan leiden tot hogere kosten elders in het sociaal domein, bijvoorbeeld voor uitkeringen en minimaregelingen.

Participatie

Er is een clientervaringsonderzoek uitgevoerd door een externe partij.

Er is ter voorbereiding van het beleidsplan input opgehaald bij de Cliëntenraad Minima Amstelveen. De belangrijkste uitkomsten waren:

1. Leg inwoners bij de start goed uit welk stappen ze gaan doorlopen en hoelang het duurt. Dat geeft duidelijkheid.
2. Inlevingsvermogen en oprechte belangstelling voor de inwoner maken dat inwoners zich gehoord voelen.
3. Overweeg een werkbezoek van de cliëntenraad aan team schuldhulpverlening. Dit heeft in januari 2025 plaats gevonden.

Kanttekeningen en risico's

1.De aanpak van schulden vergt dus een lange adem en vasthoudendheid.
Daarom vinden wij het van groot belang om langdurig een compleet veelzijdig aanbod in te blijven zetten. Dit draagt bij aan het bereik en de effectiviteit van de schuldhulpverlening. Juist de combinatie van preventie, vroegsignalering en maatwerk voor specifieke doelgroepen maakt dat we op tijd er bij zijn en dat inwoners duurzaam hun schulden kunnen oplossen.

2.De bestaanszekerheid staat onder druk
De Commissie Sociaal minimum heeft in 2023 inzichtelijk gemaakt dat het wettelijke sociaal minimum niet meer toereikend is. Hierdoor is de kans dat deze doelgroep problematische schulden ontwikkelt aanzienlijk. Daarnaast neemt het aantal ZZP-ers toe en is er een groot tekort aan betaalbare huisvesting. De schuldhulpverlening kan deze achterliggende oorzaken voor schulden niet oplossen.

Financiële hulpverlening helpt
Financiële hulpverlening verbetert het leven van hulpvragers op alle leefgebieden. Uit onderzoek blijkt dat hulpvragers in het derde jaar van hun schuldenregeling vooral op de thema's werk en inkomen, dagbesteding, geestelijke gezondheid, huisvesting en gezinsstabiliteit er significant beter voor stonden dan bij de start van het schuldhulpverleningstraject. Uit een maatschappelijke kosten-batenanalyse blijkt dat elke euro die wordt geïnvesteerd in financiële hulpverlening de maatschappij minimaal € 1,40 - € 2,00 oplevert.

Financiën

Het beleidsplan schuldhulpverlening is opgesteld binnen de bestaande financiële kaders. Hoofdstuk 11 "Meerjarenraming" van het beleidsplan bevat een gespecificeerd financieel totaaloverzicht met achterliggende toelichting dat inzicht geeft in:

A. de opbouw van het beschikbare budget in de bestaande meerjarenbegroting;
B. de invulling van het beschikbare budget via het voorliggende beleidsplan.

Onderstaand overzicht geeft hiervan een recapitulatie.

Financieel kader 2025-2028 Beleidsplan schuldhulpverlening 2025-2028 (recapitulatie)

bedragen x duizend euro

Omschrijving/jaar	2025	2026	2027	2028	*noot*
A: Beschikbaar budget in meerjarenbegroting 2025-2028	**2.135**	**1.985**	**1.545**	**1.545**	(1)
B: Invulling budget cf. Beleidsplan 2025-2028					
a) structurele middelen					
a1) bestaande dienstverlening algemene middelen	1.302	1.302	1.427	1.427	(2)
a2) inzet SpUk armoede/schulden tbv ondernemers	118	118	118	118	(3)
b) eenmalige middelen					
b1) CUP-middelen	445	445			(4)
b2) budgetoverheveling verkorten schuldenregeling	105				(5)
b3) nog te bestemmen	165	120			(1)
B: Totaal financieel kader Beleidsplan	**2.135**	**1.985**	**1.545**	**1.545**	(1)

(1) het beleidsplan geeft invulling aan de beschikbare middelen in de bestaande meerjarenbegroting (A=B).
daarbij resteert een incidentele nog te bestemmen ruimte van € 165.000 in 2025 en € 120.000 in 2026 (regel b3).
(2) Hf.11 beleidsplan, overzicht uitgaven, regel 1 t/m 4 '25ev & regel 6 '27ev.
(3) Hf.11 beleidsplan, overzicht uitgaven, regel 5.
(4) Hf.11 beleidsplan, overzicht uitgaven, regel 7 t/m 12 & regel 6 '25/'26.
(5) Hf.11 beleidsplan, overzicht uitgaven, regel 13.

Via het College Uitvoeringsprogramma (CUP) zijn tot en met 2026 incidenteel extra middelen beschikbaar voor beleidsintensivering bovenop het structurele budget. Deze middelen worden met name ingezet voor het Jongeren Amstelveen Schuldenvrij voor kwetsbare jongeren en voor extra inzet op preventie bij Humanitas. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 kan de dan aangetreden gemeenteraad op voorstel van het dan aangetreden college keuzes maken over het al dan niet continueren en borgen van deze hulpverlening.

Bij het beslissen over voortzetting van projecten en activiteiten vinden we het van belang de volgende criteria mee te nemen:

1. Bieden van voldoende hulp op maat en expertise voor verschillende doelgroepen en borgen van de continuïteit hierin;
2. Doelmatigheid en doeltreffendheid: welke inzet draagt het meest bij aan het beoogde maatschappelijk effect;
3. Verhouding tussen preventie en curatieve inzet is in balans;
4. Structurele verplichtingen met structureel geld financieren.

De capaciteit van team schuldhulpverlening is afgestemd op het huidige aantal aanvragen. Als het aantal aanvragen sterk stijgt, bijvoorbeeld omdat we inwoners beter bereiken of vanwege een economische recessie, dan is er meer capaciteit nodig om aan de wettelijke

verplichtingen te voldoen, zoals het voeren van het eerste gesprek binnen vier weken en binnen drie werkdagen contact opnemen bij crisissituaties.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

We continueren de huidige inzet van de schuldhulpverlening. Op basis van de fases in het schuldhulpverleningstraject zijn er kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) ontwikkeld die de resultaten per onderdeel inzichtelijk maken. Op basis daarvan monitoren en verbeteren we continu de hulpverlening.

Evaluatie

We laten tweejaarlijks een cliëntervaringsonderzoek doen door een extern onderzoeksbureau en rapporteren tweejaarlijks middels een verslag van de werkzaamheden en behaalde resultaten aan de gemeenteraad.

Duurzaamheidsaspecten

Er zijn geen duurzaamheidsaspecten verbonden aan dit besluit.

Bijlagen

1. Beleidsplan schuldhulpverlening 2025 – 2028, "Van stress naar kracht: integrale schuldhulp in Amstelveen."
2. Clientervaringsonderzoek schuldhulpverlening 25 april 2024.
3. Jaarverslag schuldhulpverlening Amstelveen 2023.
4. Projectverslag 2023 – 2024 Jongeren Amstelveen Schuldenvrij
5. Praatplaat Schuldhulpverlening Amstelveen.

De secretaris,	De voorzitter,
Bert Winthorst	Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.